



MIEJSCA PAMIĘCI

Sucha, gm. Leśna

Zamek Czocho



Zamek Czocho – obronny zamek graniczny położony w miejscowości Sucha, w gminie Leśna, nad Zalewem Leśniańskim na Kwisie w polskiej części Łużyc Górnych. Pierwotna nazwa brzmiała prawdopodobnie Czajków (1329: castrum Caychow), przed 1945 Tzschocha. Powstał jako warownia graniczna na pograniczu śląsko-łużyckim w latach 1241–1247 z rozkazu króla czeskiego Wacława I Przemyślidy.

W ciągu wieków przechodził w różne ręce. W 1909 roku został kupiony przez drezdeńskiego producenta wyrobów tytoniowych (cygar) Ernsta Gütschowa za 1,5 mln marek, do 1912 roku został przebudowany przez znanego architekta berlińskiego Bodo Ebhardta zgodnie z wyglądem zachowanym na rycinie z 1703 roku. Podczas przebudowy zniszczono jednak wiele najstarszych fragmentów kompleksu. W dawnej fosie urządzono zwierzyniec.

Ernst Gütschow utrzymywał dobre stosunki z dworem carskim, a po rewolucji z rosyjskimi emigrantami, od których skupował różne przedmioty o wysokiej wartości artystycznej. Zamek został luksusowo wyposażony, Gütschow założył w nim bibliotekę, która liczyła ok. 25 tys. woluminów. Wśród nich były takie „białe kruki” jak wydana w Norymberdze w 1528 roku Vier Bücher von Menschlicher Proportion Albrechta Dürera. Kolekcjonował też dzieła sztuki, broń, wyroby snycerskie, meble i obrazy; zgromadził wiele wyrobów ze złota, w tym insygnia koronacyjne carów.

W zamku mieszkał do marca 1945 roku. Opuścił zamek, zostawiając najcenniejszą część wyposażenia.

Przyjmuje się, że w latach II wojny światowej w zamku mieściła się szkoła szyfrantów Abwehry, jednak brak na to dowodów.



Po II wojnie światowej zamek był wielokrotnie okradany z mebli i wyposażenia zarówno przez Sowiec, jak i rodzimych szabrowników. W zamku przez krótki czas mieszkali uchodźcy z Grecji, którzy w sali rycerskiej trzymali zwierzęta gospodarskie, dopełniając tym samym dzieła dewastacji.

Od 1952 roku mieścił się tam Wojskowy Dom Wczasowy i z tego powodu budowla miała charakter utajniony, tj. nie występowała na mapach. Od września 1996 roku publicznie dostępny jako ośrodek hotelowo-konferencyjny. Właścicielem obiektu jest AMW REWITA Sp. z o.o. należąca do Agencji Mienia Wojskowego.

Jednym z najbardziej interesujących aspektów warowni w Suchej są legendy, według których w zamku do dziś straszy. Najważniejsza z nich związana jest ze studnią usytuowaną na dziedzińcu w południowo-zachodniej części. To w jej otchłani zazdrośni i okrutni właściciele zamku przed wiekami rzekomo topili swoje niewierne żony, których wołanie ma do dziś jeżyć turystom włos na głowie.

Jak wynika z dokumentów loży masońskiej z miasta Lubań Ernst Gütschow był masonem, a to, co stworzył na zamku, co stworzył w symbolicznej obecnej w komnatach, świadczyć może, że pełnił bardzo ważną rolę w rycie masońskim lub innych tajnych organizacjach.

Ernst Gütschow wspierał też przed II wojną światową badania naukowe nad maszynami liczącymi. Fabryka tych urządzeń nazywała się „LAMOLA” i należała do Gütschowa. Mieściła się nie na zamku, lecz w Berlinie. W rodzinnych przekazach krąży wieść, że próbowano opatentować jakieś rozwiązanie techniczne zastosowane w maszynie. Niestety, niemieckie władze wojskowe nie zgodziły się na to, zaś znaczenie pomysłu wykorzystanego w „Lamoli” było na tyle istotne, że zastosowano je w dalszych pracach nad rozbudową i udoskonaleniem słynnej niemieckiej maszyny szyfrującej Enigma.









zdjęcia i opis: L.P.

zdjęcia w czerwonym obramowaniu zapożyczono z:
<http://karkonosze-przesieka.pl/95/zamek-czocha>

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)